

TAHSİLAT İÇ GENELGESİ SERİ NO: 2007/4

Belge türü	İç Genelge
Kanun	AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN
Tarih	13.06.2007

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.06.36/3676-302/53388

13/06/2007

KONU:

TAHSİLAT İÇ GENELGESİ
SERİ NO: 2007/4

..... **VALİLİĞİNE**

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

..... **VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA**

Bilindiği gibi, 30.01.2007 tarihli ve 26419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 440 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliğiyle 5479 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 21 inci ve 79 uncu maddelerindeki değişiklik ve Kanuna eklenen Geçici 9 uncu madde ile Kanunun 62 ve 64 üncü maddelerinin uygulamasına yönelik açıklamalar yapılmıştır.

Anılan maddelerin uygulamasıyla ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların da dikkate alınması gerekmektedir.

1- 6183 Sayılı Kanunun 21 inci Maddesinin Uygulanması:

Amme alacaklarına öncelik hakkı veren 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde, üçüncü şahıslar tarafından haczedilen mallar paraya çevrilmeden önce o mal üzerine amme alacağı için de haciz konulduğunda satış bedelinin ne şekilde dağıtılacağına ilişkin düzenlemeler yer almakta, borçlunun iflası, mirasın reddi ve terekenin resmi tasfiyeye tabi tutulması hallerinde amme alacağının sırası belirlenmektedir.

Maddenin uygulanmasında aşağıda yer alan örneklerin dikkate alınması ve sıra cetveli düzenleme yetkisi icra dairelerine ait olduğundan, icra dairelerince düzenlenen sıra cetvellerinin madde hükmü çerçevesinde titizlikle değerlendirilmesi ve gerektiğinde yetkili muhakemat müdürlüğü aracılığıyla itirazda bulunulması icap etmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 142 nci maddesi gereğince sıra cetvellerine itiraz süresi 7 gün olduğundan, gerektiğinde bu süre içerisinde yetkili icra mahkemesinde dava konusu edilmek üzere durum yetkili muhakemat müdürlüğüne bildirilecektir.

Örnek 1- Amme borçlusu (Z) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (B) şahsının haczi (500.000,-YTL)

2. Sıra: Bandırma Vergi Dairesinin Gelir Vergisi, İdari Para Cezası, Ecrimisil alacakları için haczi (350.000,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 600.000,-YTL'dir.

Buna göre, hacizli gayrimenkul üzerinde vergi dairesi haczinden önce tesis edilmiş bir **rehin bulunmadığından**, vergi dairesinin hacze konu alacaklarının tamamı, genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezası ve bunlara bağlı zam ve faiz alacaklarından olup olmadığı bakımından ayrıma tabi tutulmaksızın, kendinden önceki üçüncü şahıs tarafından konulan hacze iştirak edecek ve satış bedeli aralarında garameten taksim edilecektir.

Bu durumda, 600.000,-YTL tutardan amme alacağına karşılık ayrılacak tutar;

Satış bedeli x Amme alacağı tutarı

Üçüncü şahsın haciz tutarı + Amme alacağı tutarı

formülü ile tespit edilecektir.

Bu itibarla, toplam 350.000,-YTL amme alacağı için hacze iştirak nedeniyle alınacak tutar;

$$\frac{600.000 \times 350.000}{500.000 + 350.000}$$

$$= 247.058,82 \text{ YTL}$$

$$500.000 + 350.000$$

olarak bulunacaktır.

Böylece vergi dairesinin 350.000,-YTL tutarındaki amme alacağı için, gayrimenkul satışından 247.058,82 YTL ayrılması gerekmektedir.

Örnek 2- Amme borçlusu (S) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (B) şahsının haczi (400.000,-YTL)
2. Sıra: (C) şahsının haczi (200.000,-YTL)
3. Sıra: (Z) şahsının **rehni** (1.000.000,-YTL)
4. Sıra: Fatsa Vergi Dairesinin Kurumlar Vergisi için haczi (600.000,-YTL)
5. Sıra: (F) Belediyesinin Emlak Vergisi için haczi (200,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 800.200,-YTL'dir.

Buna göre, gayrimenkulün satış bedelinden öncelikle, aynından doğan emlak vergisi için pay ayrılacak, vergi dairesinin kurumlar vergisi için tatbik ettiği haciz tutarı, birinci sırada yer alan hacze, satış bedelinden arta kalan tutar üzerinden garameten iştirak edecektir.

Bu durumda, 800.200,-YTL tutardan; 200,-YTL emlak vergisi ayrıldıktan sonra kalan 800.000,-YTL, birinci sırada yer alan (B) şahsının 400.000,-YTL alacağı ile vergi dairesinin alacağı olan 600.000,-YTL arasında garameten taksim edilecektir.

Satış bedelinden kalan tutar x Amme alacağı tutarı

Üçüncü şahsın haciz tutarı + Amme alacağı tutarı

formülü ile amme alacağına karşılık ayrılacak tutar tespit edilecektir.

Buna göre, 600.000,-YTL kurumlar vergisi için hacze iştirak nedeniyle alınacak tutar;

$$\frac{800.000 \times 600.000}{800.000 + 600.000}$$

$$= 480.000,-YTL \text{ olmalıdır.}$$

400.000 + 600.000

Böylece, vergi dairesinin 600.000,-YTL tutarındaki kurumlar vergisi alacağı için, gayrimenkul satışından 480.000,-YTL pay ayrılması gerekmektedir.

Bu örnekte, vergi dairesinin haczinden önce **rehinli alacak** bulunmakla birlikte, vergi dairesi haczinin, genel bütçe vergi gelirlerinden olan kurumlar vergisi için tatbik edilmiş olması nedeniyle, 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca rehinden önceki hacze iştirak edebileceği gösterilmiştir.

Örnek 3- Örnek 2'de belirtilen gayrimenkulün satışı sonucunda masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutarın 1.500.200,-YTL olması halinde, satış bedelinden gayrimenkulün aynından doğan emlak vergisine öncelikle pay ayrılacak, birinci haciz alacaklısı ile vergi dairesi haczine konu alacak toplamı olan (400.000 + 600.000) 1.000.000,-YTL, kalan satış bedelinden (1.500.000,-YTL) tahsil edilebileceğinden, vergi dairesinin alacağına karşılık 600.000,-YTL ayrılacaktır.

Örnek 4- Amme borçlusu (E) adına kayıtlı taşıt üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir. Ayrıca, borçlunun Yeğenbey Vergi Dairesine söz konusu taşıt nedeniyle motorlu taşıtlar vergisi ve gecikme zammından toplam 100,-YTL borcu olduğunu icra müdürlüğü tespit etmiştir.

1. Sıra: (A) şahsının haczi (1.000,-YTL)
2. Sıra: (B) şahsının haczi (1.500,-YTL)
3. Sıra: (C) şahsının **rehni** (2.000,-YTL)
4. Sıra: Ulus Vergi Dairesinin Gelir Vergisi için haczi (4.000,-YTL)
5. Sıra: (D) şahsının haczi (750,-YTL)
6. Sıra: Mecidiyeköy Vergi Dairesinin Gelir (Stopaj) Vergisi için haczi (3.000,-YTL)

Söz konusu taşıt icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 6.350,-YTL'dir.

Satış bedelinden taşıtın aynından doğan 100,-YTL motorlu taşıtlar vergisi ve gecikme zammı ayrıldıktan sonra kalan 6.250,-YTL; birinci haciz alacaklısının alacağı ile Devlete ait amme alacaklarını takip ile görevli 4 üncü ve 6 ncı sırada yer alan vergi dairelerinin hacze konu toplam alacakları arasında, 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesi uyarınca, garameten taksim edilecektir.

Buna göre,

Satış bedelinden kalan tutar x Amme alacakları toplamı

(A) Şahsının haciz tutarı + Amme alacakları toplamı

formülü ile her iki vergi dairesinin alacağına karşılık ayrılması gereken toplam tutar belirlenecek, daha sonra bu tutar vergi dairelerinin alacaklarına garameten dağıtılacaktır.

Bu itibarla toplam,

$$\underline{6.250 \times 7.000} = 5.468,75 \text{ YTL}$$

$$1.000 + 7.000$$

vergi dairelerinin alacaklarına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Buna göre, amme alacaklarına aktarılabak olan 5.468,75 YTL tutarın Ulus ve Mecidiyeköy Vergi Daireleri arasında garameten taksim edilmesi gerekmektedir.

Her bir vergi dairesine düşecek olan pay,

$$\begin{array}{ccc} \text{Her bir amme alacağına} & = & \underline{\text{Her bir amme alacağı tutarı X Yapılan ödeme}} \\ \text{yapılacak mahsup tutarı} & & \text{Toplam amme alacağı tutarı} \end{array}$$

formülü ile bulunacaktır.

Buna göre,

- Takyidat listesinin 4. sırasında yer alan Ulus Vergi Dairesine;
- Takyidat listesinin 6. sırasında yer alan Mecidiyeköy Vergi Dairesine de 2.343,75 YTL,

$$\frac{4.000 \times 5.468,75}{(4.000+3.000)}$$

$$= 3.125,-YTL,$$

$$(4.000+3.000)$$

ayrılması gerekmektedir.

Örnek 5- Örnek 4'de yer alan 6. sıradaki Mecidiyeköy Vergi Dairesi haczinin idari para cezası için tatbik edildiği varsayılmıştır.

Buna göre, Mecidiyeköy Vergi Dairesinin haciz tarihinden önce tesis edilmiş rehinli alacak bulunduğu ve idari para cezası genel bütçe geliri olmakla birlikte, genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezası ve bunlara bağlı zam ve faiz alacaklarından olmadığından, Mecidiyeköy Vergi Dairesinin bu alacağının birinci sırada yer alan hacze iştirak etmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, birinci haciz alacaklısı ile 4. sırada yer alan Ulus Vergi Dairesinin alacağı ve ikinci sıradaki haciz alacaklısı ile üçüncü sıradaki rehinli alacaklının alacağına pay ayrıldıktan sonra beşinci sırada yer alan hacze pay kaldığı takdirde, beşinci sıradaki hacze idari para cezası alacağı için Mecidiyeköy Vergi Dairesi iştirak edecek bu sıra için kalan tutar aralarında garameten taksim edilecektir.

Örnek 6- Amme borçlusu (N) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir. Ayrıca, borçlunun Bornova Belediyesine söz konusu gayrimenkul nedeniyle emlak vergisi ve gecikme zammından toplam 500,-YTL borcu olduğunu icra müdürlüğü tespit etmiştir.

1. Sıra: (A) şahsının **rehni** (16.000,-YTL)
2. Sıra: (B) şahsının haczi (10.000,-YTL)
3. Sıra: (C) şahsının haczi (20.000,-YTL)
4. Sıra: Bornova Vergi Dairesinin Gelir Vergisi için haczi (40.000,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 46.500,-YTL'dir.

Satış bedelinden gayrimenkul aynından doğan 500,-YTL emlak vergisi ve gecikme zammı ayrıldıktan sonra kalan 46.000,-YTL; birinci sırada rehin alacaklısına 16.000,-YTL ayrıldıktan sonra arta kalan 30.000,-YTL ikinci sıra da yer alan haciz alacaklısı ile dördüncü sırada yer alan Bornova Vergi Dairesi arasında garameten paylaşılacaktır.

Bu itibarla,

$$\underline{40.000 \times 30.000} = 24.000,-\text{YTL}$$

$$40.000 + 10.000$$

Bornova Vergi Dairesinin alacağına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Örnek 7- Örnek 6'da belirtilen gayrimenkulün satışı sonucunda, yapılan masraflar ile emlak vergisi ve bu vergiye ilişkin gecikme zammı da düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutarın 10.000,-YTL kalması halinde, bu tutar rehin alacaklısının alacağına karşılık ayrılacak, dolayısıyla satış bedelinden Bornova Vergi Dairesi alacağına her hangi bir tutar ayrılmayacaktır.

Örnek 8- Amme borçlusu (Ş) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: Aziziye Vergi Dairesinin haczi (28.000,-YTL)
2. Sıra: (K) şahsının haczi (22.000,-YTL)
3. Sıra: (M) şahsının haczi (45.000,-YTL)
4. Sıra: Site Vergi Dairesinin Katma Değer Vergisi için haczi (18.000,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 65.000,-YTL'dır.

Satış bedelinden birinci sırada yer alan Aziziye Vergi Dairesinin alacağının tamamına karşılık 28.000,-YTL ayrıldıktan sonra, 37.000,-YTL ikinci sıradaki haciz alacaklısı (K) ile dördüncü sıradaki Site Vergi Dairesinin alacağı arasında garameten taksim edilecektir.

Bu itibarla,

$$\underline{37.000 \times 18.000} = 16.650,-\text{YTL}$$

$$22.000 + 18.000$$

Site Vergi Dairesinin alacağına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Örnek 9- Örnek 8'de yer alan satışın Aziziye Vergi Dairesince yapılması durumunda satış bedelinin dağıtımının aynı şekilde yapılması gerekmele birlikte, Aziziye Vergi Dairesince satış bedelinden kendi

alacağının tamamı tahsil edildikten sonra bu durum da belirtilerek, takyidat listesi ile satış bedelinden kalan tutar, sıra cetveli ve dağıtımı yapılmak üzere, bu vergi dairesinden sonra ilk haczi koyan icra dairesine gönderilecektir.

Diğer taraftan, Örnek 8'de yer alan satışın Site Vergi Dairesince yapılması durumunda satış bedelinin dağıtımının aynı şekilde yapılması gerekmektedir birlikte, Site Vergi Dairesince satış bedelinin dağıtımı yapılmaksızın takyidat listesi ile satış bedelinin tamamı, sıra cetveli ve dağıtımı yapılmak üzere, Aziziye Vergi Dairesinden sonra ilk haczi koyan icra dairesine gönderilecektir.

Örnek 10- Amme borçlusu (D) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: Kadıköy Vergi Dairesinin haczi (32.000,-YTL)
2. Sıra: (N) şahsının haczi (8.000,-YTL)
3. Sıra: (R) şahsının haczi (15.000,-YTL)
4. Sıra: Uşak Vergi Dairesinin Gelir (Stp.) Vergisi için haczi (40.000,-YTL)
5. Sıra: (M) şahsının haczi (40.000,-YTL)
6. Sıra: Kadıköy Vergi Dairesinin Katma Değer Vergisinden kaynaklanan haczi (35.000,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 90.000,-YTL'dir.

Satış bedelinden birinci sırada yer alan Kadıköy Vergi Dairesinin alacağı olan 32.000,-YTL ayrıldıktan sonra, 58.000,-YTL ikinci sıradaki haciz alacaklısı (N)'nin alacağı ile 4 üncü ve 6 ncı sırada yer alan vergi dairelerinin hacze konu toplam alacakları arasında garameten taksim edilecektir.

Buna göre,

Satış bedelinden kalan tutar x Amme alacakları toplamı

(N) Şahsının haciz tutarı + Amme alacakları toplamı

formülü ile her iki vergi dairesinin alacağına karşılık ayrılması gereken toplam tutar belirlenecek, daha sonra bu tutar vergi dairelerinin alacaklarına garameten dağıtılacaktır.

Bu itibarla,

$$\underline{58.000 \times 75.000} = 52.409,64 \text{ YTL}$$

8.000 + 75.000

vergi dairelerinin alacaklarına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Buna göre, icra dairesince takyidat listesinin 4. sırasında yer alan Uşak Vergi Dairesine 27.951,81 YTL; takyidat listesinin 6. sırasında katma değer vergisi alacaklısı olan Kadıköy Vergi Dairesine bu alacağı için 24.457,83 YTL tutarın gönderilmesi gerekmektedir.

Örnek 11- Amme borçlusu (E) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (H) şahsının haczi (65.000,-YTL)
2. Sıra: Çarşamba Vergi Dairesinin Gelir Vergisi için haczi (52.000,-YTL)
3. Sıra: (F) şahsının haczi (16.000,-YTL)
4. Sıra: Samsun Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) İl Müdürlüğünün prim alacağı için haczi (25.000,-YTL)
5. Sıra: (V) şahsının haczi (18.000,-YTL)
6. Sıra: Ünye Vergi Dairesinin Gelir (Stp.) Vergisi için haczi (10.000,-YTL)
7. Sıra: (Y) şahsının haczi (15.000,-YTL)
8. Sıra: Ordu SGK İl Müdürlüğünün idari para cezası alacağı için haczi (5.000,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 125.000,-YTL'dir.

Örnek olayda, hacizli gayrimenkul üzerinde farklı amme idarelerinin hacizleri bulunmaktadır. 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereğince amme alacağı kendisinden önce üçüncü şahıslarca tatbik edilmiş hacizlere iştirak edebildiğinden, tüm amme alacakları (örnekte rehin alacaklısı bulunmadığından) birinci sırada yer alan üçüncü şahıs haczine iştirak edecek ve satış tutarı aralarında garameten taksim edilecektir.

Buna göre,

Satış bedeli x Amme alacakları toplamı

(H) Şahsının haciz tutarı + Amme alacakları toplamı

formülü ile gerek Vergi Dairelerinin gerekse SGK İl Müdürlüklerinin alacaklarına karşılık ayrılması gereken toplam tutar belirlenecek, daha sonra bu tutar bu vergi daireleriyle SGK İl Müdürlüklerinin alacaklarına

garameten dağıtılacaktır.

Toplam amme alacağı tutarı;

No.	Vergi Dairesi ya da SGK İl Müdürlüğü	Alacak Tutarı (YTL)
1-	2 nci sıradaki Çarşamba Vergi Dairesi	52.000
2-	4 üncü sıradaki Samsun SGK İl Müdürlüğü	25.000
3-	6 ncı sıradaki Ünye Vergi Dairesi	10.000
4-	8 inci sıradaki Ordu SGK İl Müdürlüğü	5.000
Toplam		92.000

Bu itibarla, 125.000,-YTL satış bedeli 1 inci sıra haciz alacaklısı olan (H)'nin 65.000,-YTL alacağı ile amme idarelerinin tahsil daireleri tarafından takip edilen toplam 92.000,- YTL alacağı arasında garameten taksim edilecektir.

Buna göre,

$$125.000 \times 92.000 = 73.248,41 \text{ YTL}$$

$$65.000 + 92.000$$

Tahsil dairelerinin alacaklarına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Toplam amme alacağı için ayrılan 73.248,41 YTL, tahsil daireleri arasında

$$\text{Her bir amme alacağı için yapılacak mahsup tutarı} = \frac{\text{Her bir amme alacağı tutarı} \times \text{Yapılan ödeme}}{\text{Toplam amme alacağı tutarı}}$$

Toplam amme alacağı tutarı

Formülüne göre garameten dağıtılması gerekmektedir.

Aşağıdaki tabloda yer verilen şekilde, tahsil daireleri arasında, toplam amme alacağı için ayrılan pay dağıtılacaktır.

No.	Vergi Dairesi ya da SGK İl Müdürlüğü	Alacak Tutarı (YTL)
1-	2 nci sıradaki Çarşamba Vergi Dairesi	41.401,28
2-	4 üncü sıradaki Samsun SGK İl Müdürlüğü	19.904,46
3-	6 ncı sıradaki Ünye Vergi Dairesi	7961,78
4-	8 inci sıradaki Ordu SGK İl Müdürlüğü	3980,89
Toplam		73.248,41

Örnek 12- Amme borçlusu (T) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (M) şahsının haczi (15.000,-YTL)
2. Sıra: (N) şahsının **rehinli alacağı** (28.000,-YTL)
3. Sıra: Şehit Kamil Vergi Dairesinin Kurumlar Vergisi için haczi (35.000,-YTL)
4. Sıra: (C) şahsının haczi (43.000,-YTL)
5. Sıra: Gaziantep SGK İl Müdürlüğü'nün prim alacağı için haczi (20.000,-YTL)
6. Sıra: (U) şahsının haczi (9.000,-YTL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 45.000,-YTL'dir.

6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesi hükmü uyarınca, amme alacakları için tatbik edilen hacizlerden önce bir **rehinli** alacağın bulunması halinde, amme alacağının rehinden önceki hacze iştirak edebilmesi için, bu alacağın genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezaları ve bunlara bağlı zam ve faizlerden olması gerekmektedir.

Bu itibarla, Gaziantep SGK İl Müdürlüğünün takip ettiği prim alacağı genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezaları ve bunlara bağlı zam ve faizlerden olmaması nedeniyle rehinli alacaktan önce olan hacze iştirak etmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, Şehit Kamil Vergi Dairesinin takip etmiş olduğu amme alacağı (Kurumlar Vergisi), genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezaları ve bunlara bağlı zam ve faizlerden olması nedeniyle rehinli alacaktan önce olan hacze iştirak etmesi mümkündür.

Buna göre,

Satış bedeli x Amme (vergi dairesi) alacağı tutarı

(M) Şahsının haciz tutarı + Amme (vergi dairesi) alacağı tutarı

formülü ile birinci sırada yer alan (M)'nin alacağı ile Şehit Kamil Vergi Dairesinin takip ettiği amme alacağı garameten pay alacaklardır.

Bu itibarla, 45.000,-YTL satış bedeli 1 inci sıra haciz alacaklısı olan (M)'nin 15.000,-YTL alacağı ile Şehit Kamil Vergi Dairesinin 35.000,-YTL alacağına garameten paylaşılacaktır.

Buna göre,

$$\frac{45.000 \times 35.000}{15.000 + 35.000} = 31.500,-YTL$$

$$15.000 + 35.000$$

Şehit Kamil Vergi Dairesinin alacağına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Örnek 13- Örnek 12'deki takyidat listesinin 3 üncü sırasında yer alan Şehit Kamil Vergi Dairesinin takip ettiği alacak türünün ecrimisil olması halinde, gayrimenkulün satışından elde edilecek bedelin dağıtımı aşağıdaki şekilde olacaktır.

6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesi hükmü uyarınca, amme alacakları için tatbik edilen hacizlerden önce bir rehinli alacağın bulunması halinde, amme alacağının hacze iştirak edebilmesi için, bu alacağın genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezaları ve bunlara bağlı zam ve faizlerden olması gerekmektedir.

Bu itibarla, Gaziantep SGK İl Müdürlüğü ile Şehit Kamil Vergi Dairesinin takip ettiği alacaklar (prim ve ecrimisil alacakları) genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezaları ve bunlara bağlı zam ve faizlerden olmaması nedeniyle rehinli alacaktan önce olan hacze iştirak etmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, satış bedelinden 1 inci haciz alacaklısı ile rehin alacaklısının alacaklarına pay ayrıldıktan sonra kalan $[45.000-(15.000+28.000)]=2.000,-$ YTL Şehit Kamil Vergi Dairesinin takip ettiği alacağa karşılık ayrılması gerekmektedir.

Yukarıda verilen örnekler ile amme alacakları için haczedilen malların satışı halinde, satış bedelinin dağıtımında uyulması gereken esaslar açıklanmıştır.

Hacizli malların alacaklı tahsil dairelerince satılması halinde, satılan malın bedeli tahsil edildikten ve itiraz süreleri geçtikten sonra satışı yapan tahsil dairelerinin alacaklılara pay dağıtımı sonucunu beklemeksizin, satılan malı alıcıya teslim etmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, satılan malın tescile tabi bir mal olması halinde, alıcı adına tescili için malın sicil kaydının tutulduğu ilgili sicillere durumun bildirilmesi ve bu bildirimde malın üzerindeki tüm takyidatların kaldırılmasının istenmesi icap etmektedir.

2- 6183 sayılı Kanunun 62 nci Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal Varlığı Araştırmasıyla İlgili Açıklamalar:

6183 sayılı Kanunun 62 nci maddesinde, borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından, amme alacağına yetecek miktarının tahsil dairesince haczolunacağı belirtilmiş ve maddeye 5228 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile ikinci fıkra olarak "Maliye Bakanlığı amme alacaklarının takibinde haczolunacak malların tespiti amacıyla yapılacak mal varlığı araştırmasının şekli, alanı ve kapsamı ile araştırma yapılacak amme alacaklarının türü ve tutarını belirlemeye yetkilidir. Bu yetki alacaklı amme idaresi itibarıyla da kullanılabilir." hükmü eklenmiştir.

Madde hükmünün Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, tahsil dairelerinin işgücü ve zaman kaybını önlemek, kırtasiye ve posta masraflarını azaltmak amacıyla Devlete ait amme alacaklarının takip ve tahsili için yapılacak mal varlığı araştırmasının usul ve esasları 440 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Yurt çapında mal varlığı araştırmasına başlamadan önce bilgisayar kayıtlarından borçlunun taşıt, gayrimenkul v.s. malının bulunup bulunmadığının araştırılması gerekmektedir. Bu araştırma sonucu tespit edilen mallar üzerine gerekli haciz işlemlerinin yapılacağı tabiidir.

440 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliğinde belirlenmiş olan esaslar çerçevesinde yurt çapında mal varlığı araştırması yapılmayacak amme alacakları için tebliğle belirlenen il veya illerde yapılan araştırma sonucunda gerçek kişi amme borçlusunun haczi kabil mal varlığının bulunmadığının anlaşılması halinde, aciz halinin tespit edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, 440 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliği ile belirlenen esaslar çerçevesinde yurt çapında mal varlığı araştırması yapılmayacak amme alacakları ile ilgili olarak tebliğle belirlenen il veya illerde yapılan araştırma sonucu anılan Kanunun 75, 102 ve devam eden maddelerinin tatbiki açısından yeterlidir. Bu nedenle, bu araştırmalar sonucunda;

- Hacı kabil mal varlığının bulunmadığı anlaşılan gerçek kişi amme borçlusunun aciz hali tespit edilecektir.

- Amme borçlusunun herhangi bir mal varlığının bulunamaması ya da borçlu tarafından herhangi bir mal bildiriminde bulunulmaması ile tahsil zamanaşımını kesecek ya da durduracak diğer sebeplerin oluşmaması halinde, amme alacağı Kanunun 102 ve devamı maddeleri uyarınca tahsil zamanaşımına uğrayacak ve bu alacakların terkinine yönelik işlemler yapılacaktır.

Öte yandan, amme borçlusunun mal varlığına haciz tatbik eden vergi dairesince borçlunun diğer vergi dairelerine de borcunun (kanuni temsilci ve ortak sıfatı olmasından kaynaklı sorumluluğu da dikkate alınarak) olup olmadığının bilgisayar kayıtlarından araştırılması gerekmektedir.

Bilgisayar kayıtlarından bu yönde bir tespitin olması halinde, bu vergi dairelerine olan alacakların da tahsilini sağlamak amacıyla durum alacaklı diğer dairelere bildirilecektir.

Amme alacağını takiple görevli tahsil daireleri 440 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliğinde belirlenen limitin üzerinde olan amme alacakları için Bankaların Genel Müdürlüklerine doğrudan haciz bildirisi göndereceğinden, bu tahsil dairesi adına niyabeten mal varlığı araştırması yapan tahsil daireleri tarafından ayrıca Bankaların Genel Müdürlüklerine haciz bildirisi gönderilmeyecektir.

Mal varlığı araştırmaları için hazırlanacak listelerin okunaklı, amme borçluların kimlik bilgilerinin tam ve amme borçlusunun tüzel kişi olması halinde ortak ve kanuni temsilcilerinin de ayrı birer kişi olarak değerlendirilerek 50 kişilik listenin oluşturulmuş olması gerekmektedir.

Mal varlığı araştırmasını talep eden tahsil daireleri tarafından, takip edilen amme borçlusu hakkında daha evvel haciz varakası düzenlenerek onaylatılmadan mal varlığı araştırması talep edilemeyeceği tabiidir. Alacaklı tahsil dairesi adına mal varlığı araştırması yapacak olan tahsil dairesinin ayrıca haciz varakası talep etmesine gerek bulunmamakta, 50 amme borçlusundan oluşan listenin alınması üzerine mal varlığı araştırmasına haciz bildirisi düzenlenerek başlanması gerekmektedir.

3- 6183 sayılı Kanunun 79 uncu Maddesiyle Amme Borçlusu Haline Gelen Üçüncü Kişilerin Sorumlu Oldukları Tutarla İlgili Açıklamalar:

Bilindiği gibi, amme borçlusundan takip edilen amme alacağını tahsil etmek üzere, 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi uyarınca düzenlenerek tebliğ edilen haciz bildirisine süresinde itiraz etmeyen üçüncü

kişiler, haciz bildirisiyle bildirilen tutar üzerinden amme borçlusu haline gelmektedir.

Amme borçlusu haline gelen üçüncü kişilerin sorumluluğu, haciz bildirisi ile bildirilen tutarla sınırlı olduğundan, haklarında yapılacak takipte ayrıca gecikme zammı talep edilmeyecektir.

4- Diğer Hususlar:

a) Haczedilen motorlu taşıtların trafikten men edilmesi yoluna gidilmeden önce, taşıtın sicil kayıtlarında amme alacağının tahsilini engelleyecek nitelikte takyidat bulunup bulunmadığının araştırılması ve amme alacağının hacizli aracın satışı halinde tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde trafikten men işlemine gidilmemesi gerekmektedir. Ancak zaman içerisinde satışa engel takyidatların kalkıp kalkmadığının takip edileceği tabiidir.

b) 25.09.2001 tarihli ve 2001/5 Seri No.lu Tahsilat İç Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Osman ARIÖĞLU

Gelir İdaresi Başkanı

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibilustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026